

Να κερδίσει η Ευρώπη στις γερμανικές εκλογές

Του ΚΩΣΤΑ ΑΧ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ*

Οι Γερμανοί οδεύουν στις κάλπες. Θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι η κ. Άγκελα Μέρκελ θα κερδίσει μια τρίτη θητεία στην καγκελαρία. Το κρίσιμο είναι αν μπορεί από τις γερμανικές εκλογές να κερδίσει και η Ευρώπη – και, μαζί της, η χώρα μας. Αρκετοί διακεκριμένοι αναλυτές δεν δίνουν πολλές πιθανότητες στο ενδεχόμενο μιας εντυπωσιακής αλλαγής της στάσης του Βερολίνου μετά τις επικείμενες εκλογές. Παρ' όλα αυτά, είναι χρήσιμο να δούμε πώς έχουν τα πράγματα:

Στο εσωτερικό της Γερμανίας, ο απολογισμός της οκταετούς διακυβέρνησης Μέρκελ κρίνεται απολύτως θετικός. Μια ματιά στο εμπορικό πλεόνασμα της Γερμανίας, στα ιστορικά χαμηλά επιτόκια δανεισμού, στην εισροή ξένων κεφαλαίων στις γερμανικές τράπεζες, αλλά και στις πολιτικές ισορροπίες εντός της Ε.Ε., πείθει τον καθένα. Η Γερμανία είναι η μόνη κερδισμένη οικονομικά και πολιτικά από τη διαχείριση της οικονομικής κρίσης και ισχυρή όσο ποτέ άλλοτε μεταπολεμικά.

Την ώρα που η Γερμανία βρίσκεται στο ζενίθ της ισχύος της, η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει τις σοβαρότερες δοκιμασίες της ιστορίας της.

Η κρίση χρέους απειλεί ουσιαστικά τη συνοχή της, αφού αποδεικνύεται ότι οι λαοί της Ευρώπης προτιμούν, κατά κανόνα, να θέτουν σε προτεραιότητα το στενό «συμφέρον τους» παρά το «κοινό καλό».

Ταυτόχρονα, η βιωσιμότητα του ευρώ απειλείται, η νομισματική ένωση αποδεικνύεται ελλιπώς προετοιμασμένη για τις δυσκολίες και η απόσταση μεταξύ Βορρά και Νότου διευρύνεται. Και όλα αυτά, ενώ η παγκοσμιοποίηση του χρήματος έχει μειώσει τη δύναμη των πολιτικών ηγεσιών. Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση τίθεται σε κίνδυνο τώρα ακριβώς που είναι πιο αναγκαία από ποτέ.

Εδώ, λοιπόν, είναι το μεγάλο στοίχημα για τη Γερμανία αλλά και την ηγεσία της: Θα προτιμήσει να ηγείται μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης που ολοένα και αποδυναμώνεται στις διεθνείς πολιτικές και οικονομικές ισορροπίες; Ή θα αξιοποιήσει την αδιαμφισβήτητη πρωτοκαθεδρία της για την επίτευξη της επιζητούμενης ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης;

Όσοι πιστεύουν στη δεύτερη κατεύθυνση θεωρούν ότι απαιτείται να συνδυάσει την οικονομική ανάπτυξη με τις μεταρρυθμίσεις. Να μην επιστρέψουμε, δηλαδή, στην πολιτική της πλα-

σματικής ευμάρειας χωρίς μεταρρυθμίσεις – που εν πολλοίς μας οδήγησε στη σημερινή κρίση, αλλά δυστυχώς την υπηρετεί ακόμα μέρος της Αριστεράς. Αλλά και να μην εμμένουμε άλλο στην αδιέξοδη πολιτική που θέλει να συνδυάσει λιτότητα με μεταρρυθμίσεις – πολιτική που έχει εξαντλήσει τους πολίτες του Νότου, ιδίως τους Έλληνες, και πλέον απειλεί τη δημοκρατία, αφού οδηγεί στην άνοδο του λαϊκισμού, των άκρων και της βίας.

Για να επιτευχθεί ο συνδυασμός ανάπτυξης και μεταρρυθμίσεων, πρέπει να συντρέξουν δύο προϋποθέσεις. Πρώτον, η Γερμανία να δεχθεί πως, σε μια αληθινή νομισματική ένωση, τα χρέη ενός είναι χρέη όλων. Χωρίς αυτό να σημαίνει, φυσικά, ότι πρέπει οι Γερμανοί να πληρώσουν τα σπασμένα του Νότου. Γι' αυτό και, δεύτερον, πρέπει ο Νότος να σχεδιάσει πώς θα ξαναγίνει ανταγωνιστικός.

Τώρα θα φανεί αν η κρίση μπορεί να μετατραπεί σε ευκαιρία για την ευρωπαϊκή ολοκλή-

Οι πολιτικοί γίνονται μεγάλοι και μένουν στην Ιστορία όταν ξεπερνούν τα σύνορά τους.

ρωση. Οι χώρες του Νότου έχουν κάνει τα πρώτα βήματα – για πολλούς διστακτικά, αλλά σίγουρα επώδυνα – με τη δημιουργία πρωτογενών πλεονασμάτων. Το επόμενο βήμα ανήκει στον Βορρά, και ειδικά στους Γερμανούς, οι οποίοι οφείλουν να επιδιώξουν την έξοδο από την κρίση για το σύνολο της Ευρωζώνης.

Αυτή είναι η μεγάλη ευρωπαϊκή πρόκληση που θα διαχειριστεί η κ. Μέρκελ μετά τις εκλογές. Οι πολιτικοί γίνονται μεγάλοι και μένουν στην Ιστορία όταν ξεπερνούν τα σύνορά τους. Το εθνικό συμφέρον της Γερμανίας επιτάσσει τη διάσωση του «ευρωπαϊκού project», διότι μια χώρα είναι πιο ισχυρή όταν πρωταγωνιστεί σε έναν κραταιό συνασπισμό κρατών, παρά όταν ηγείται μόνο του εαυτού της.

Το ζητούμενο είναι, μετά τις γερμανικές εκλογές, να προκριθεί η επιλογή της «ευρωπαϊκής Γερμανίας» και όχι της «γερμανοποιημένης Ευρώπης». Όσο δύσκολο και αν είναι, για αυτό πρέπει να πείσουν τη Γερμανία και οι κυβερνήσεις των άλλων κρατών – και της Ελλάδας ασφαλώς.

* Ο κ. Κώστας Αχ. Καραμανλής είναι στέλεχος ναυτιλιακών επιχειρήσεων και μέλος διοικητικού συμβουλίου του Ιδρύματος Κωνσταντίνος Καραμανλής.